

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
Економічний факультет
Кафедра фінансів і банківської справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан економічного факультету
_____ О. В. Хаджинова
«_____» _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

вступного іспиту

за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо - кваліфікаційний рівень «магістр», «спеціаліст»

2017– 2018 навчальний рік

Робоча програма вступного іспиту за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньо-кваліфікаційний рівень – «магістр», «спеціаліст».

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Фінанси і банківська справа»
Протокол від 17 лютого 2017 року № 14

Завідувач кафедри _____ (Л. С. Омельченко)

Схвалено методичною комісією економічного факультету
Протокол від 20 лютого 2017 року № 6

Голова комісії _____ (Т.М. Черната)

© Л. С. Омельченко, 2017 р.

© ДВНЗ «ПДТУ», 2017 р.

ЗМІСТ

1. Програма дисципліни «Фінанси підприємств»	4
2. Програма дисципліни «Страховання»	9
3. Програма дисципліни «Банківська система»	14
4. Програма дисципліни «Податкова система»	20

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Тема 1. Основи фінансів підприємств

Поняття й сутність фінансів підприємств. Функції фінансів як внутрішня властивість і форма вияву їх сутності. Фінанси підприємств за умов формування ринкової економіки. Сфери фінансових відносин підприємств. Фінансові відносини між підрозділами підприємств, між суб'єктами господарювання, з державою, з банками, страховими компаніями. Грошові доходи, грошові фонди, фінансові ресурси підприємств. Методи й способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування фінансових ресурсів. Внутрішні й зовнішні джерела. Власні, позичені та залучені кошти. Державне регулювання формування фінансових ресурсів підприємств.

Тема 2. Розранкові операції

Сутність і значення грошових розрахунків у діяльності підприємств. Принципи організації розрахунків. Порядок відкриття підприємствами розрахункового, поточного, валютного, позичкового, депозитного та інших рахунків у банку. Використання коштів з розрахункового рахунку. Форми безготівкових розрахунків. Розрахунки платіжними дорученнями, платіжними вимогами-дорученнями, акредитивами, векселями, платіжними вимогами. Розрахунки за надання факторингових послуг підприємствам. Вимоги до їх проведення й сфера використання.

Тема 3. Грошові потоки підприємства

Економічна характеристика, склад і кваліфікація грошових потоків. Способи вимірювання грошових потоків, методи оцінки операційних грошових потоків по видам діяльності підприємств. Аналіз грошових потоків. Поняття ліквідного грошового потоку, його характеристика. Методи оптимізації грошових потоків. Прогнозування і планування грошових потоків. Платіжний баланс підприємства і його значення.

Тема 4. Формування і розподіл прибутку

Економічний зміст прибутку. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Балансовий прибуток і його склад. Прибуток від реалізації продукції. Фактори, які впливають на формування прибутку. Собівартість продукції та її вплив на прибуток. Встановлення цін на продукцію і їх вплив на формування прибутку. Рентабельність продукції. Прибуток від реалізації інших активів. Прибуток від активів. Позареалізаційний прибуток, його склад і формування. Методи розрахунку прибутку. Рентабельність підприємства.

Тема 5. Оподаткування підприємств

Система оподаткування підприємств, її функції та призначення. Види податків, що їх сплачують підприємства. Механізм і напрямки впливу

оподаткування на фінансово-господарську діяльність. Напрямі податки й особливості їх впливу на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання. Акцизний збір. Об'єкти оподаткування. Ставки акцизного збору. Порядок його обчислення. Податок на додану вартість. Платники податку. Об'єкти оподаткування та визначення оподаткованого обороту. Пільги щодо податку.

Тема 6. Необігові активи підприємства

Склад і структура необоротних активів підприємств. Показники стану й ефективності використання основних виробничих фондів. Відтворення основних фондів. Знос і амортизація основних фондів. Методи розрахунку амортизаційних відрахувань. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела фінансування капітальних вкладень. Власні фінансові ресурси підприємств: амортизаційні відрахування, чистий прибуток, інші ресурси. Залучення коштів від інших суб'єктів господарювання: продаж акцій, пайові внески.

Тема 7. Обігові кошти

Сутність обігових коштів та їх організація. Склад і розміщення обігових коштів. Необхідність і методи визначення потреби в обігових коштах. Метод прямого розрахунку й сфера його застосування. Поняття норм і нормативів обігових коштів, їх розрахунок. Економічний метод обчислення потреби в обігових коштах і його використання. Джерела формування обігових коштів. Власні обігові кошти. Позичені й залучені обігові кошти. Показники стану обігових коштів. Нестача власних обігових коштів, її визначення і джерела поповнення. Показники ефективності використання обігових коштів.

Тема 8. Капітал підприємства та його формування

Сутність капіталу підприємства та його роль. Власний капітал. Позиковий капітал, джерела його формування і способом залучення. Банківський кредит, комерційний кредит, факторинг, лізинг, емісія, облігації, кредиторська заборгованість підприємств, їх оцінка і амортизація. Формування і оцінка фінансових інвестицій. Інноваційна діяльність як основа формування необоротних активів.

Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства

Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Показники фінансового стану підприємства. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Показники бухгалтерської звітності, які використовуються для оцінки фінансового стану. Сутність ліквідності підприємства. Показники ліквідності та методика їх визначення. Оцінка показників ліквідності. Фактори, що впливають на стан ліквідності. Сутність платоспроможності. Фактори, що впливають на платоспроможність підприємств. Методика їх визначення. Оцінка показників платоспроможності. Фінансова стійкість підприємства, її сутність.

Тема 10. Фінансове планування на підприємствах

Зміст і завдання фінансового планування. Фінансове планування як процес визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах. Методи фінансового планування. Балансовий метод. Програмно-цільовий метод. Нормативний метод. Метод коефіцієнтів. Інформаційна база фінансового планування. Аналіз фінансових показників звітного періоду. Показники виробничо-господарської діяльності планового періоду як вихідна база для фінансового планування. Фінансовий план як складова частина бізнес-плану. Зміст та структура фінансового плану підприємства (баланс доходів і видатків).

Тема 11. Фінансове оздоровлення підприємств

Фінансова криза на підприємстві та причини її виникнення. Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Санаційний аудит. Розробка програми санації. Банкрутство підприємства: причини та наслідки. Внутрішньогосподарський механізм фінансової стабілізації. Мобілізація внутрішніх фінансових джерел санації. Державна фінансова підтримка санації підприємства. Санація реорганізацією (реструктуризацією). Приватизаційні аспекти санації суб'єктів господарювання. Реалізація програми фінансової санації підприємства як окремий етап санаційного процесу.

Контрольні питання

1. Предмет і завдання курсу «Фінанси підприємств». Основи організації фінансів підприємств
2. Склад і класифікація грошових потоків підприємств.
3. Аналіз грошових потоків підприємств, способи вимірювання грошових потоків.
4. Оптимізація грошових потоків підприємств
5. Прибуток, його формування на підприємстві.
6. Планування грошових потоків на підприємстві.
7. Формування і розподіл прибутку на підприємствах.
8. Визначення прибутку для оподаткування.
9. Податок на прибуток підприємства, його економічна суть.
10. Плата податків підприємствами. Відповідальність платників податків.
11. Податковий кредит і його значення.
12. Податок на додану вартість, його економічна суть.
13. Акцизний податок, його економічна суть.
14. Місцеві податки і збори, що стягуються з підприємств.
15. Обов'язкові соціальне оподаткування підприємств до цільових державних фондів.
16. Розміщення оборотних коштів підприємства і віддзеркалення їх у балансі.
17. Методи визначення потреб в оборотних коштах. Норми і нормативи оборотних коштів.
18. Джерела формування оборотних коштів.
19. Показники стану оборотних коштів підприємств.

20. Вплив недолику і надлишку оборотних коштів на економіку підприємств і їх фінансовий стан.
21. Шляхи і значення прискорення оборотності оборотних коштів.
22. Показники стану і використання основних фондів підприємствах.
23. Джерела формування основних фондів підприємств.
24. Капітальні вкладення до основних фондів. Джерела фінансування і капітальних вкладень.
25. Фінансове забезпечення і експертна оцінка проектів капітальних вкладень.
26. Фінансове забезпечення підтримки основних фондів в робочому стані.
27. Фінансове забезпечення нематеріальних активів підприємств.
28. Кредитування підприємств в сучасних умовах.
29. Банківський і комерційний кредити в діяльності підприємств.
30. Фінансове планування на підприємствах.
31. Організація фінансового планування на підприємствах.
32. Методи фінансового планування на підприємствах.
33. Система показників фінансового плану і їх взаємозв'язок.
34. Призначення шахової відомості (перевірочної таблиці формування прибутків і наряду витрат).
35. Оперативно - фінансове планування на підприємствах.
36. Інвестиційна політика підприємств в сучасних умовах.
37. Інвестиції, як об'єкт фінансового регулювання.
38. Оцінка фінансового стану підприємств.
39. Загальна характеристика майна підприємств.
40. Оцінка ліквідності підприємств.
41. Оцінка платоспроможності підприємств.
42. Оцінка рентабельності роботи підприємств.
43. Комплексна оцінка фінансового стану підприємств.
44. Фінансове регулювання на підприємствах. Методи фінансового регулювання.
45. Фінанси підприємств, їх зміст і організація.
46. Фінансові ресурси підприємств.
47. Необоротні активи підприємств, їх сутність і призначення.
48. Оборотні активи підприємств, їх сутність і призначення.
49. Власний капітал підприємств і його роль у забезпеченні діяльності підприємств.
50. Позиковий капітал, способи його залучення.

Рекомендовані інформаційні джерела

Базові

1. Податковий Кодекс України № 1797-VIII від 21.12.2016
2. Бюджетний кодекс України від 7 жовтня 2010 року N 2592-VI.

3. Бюджетний кодекс України від 5 січня 2017 року (набирає чинності з 01.01.2018 р.)
4. Господарський Кодекс України. № 436 – IV, від 16 січня 2003 року. Відомості Верховної Ради, 2003 №18-22.
5. Фінанси підприємств: підручник / Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. [та ін.]: кер. кол. і наук. ред. А.М. Поддєрьогін. – 8 вид. перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2013. – 519 с.
6. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» від 18 липня 1991 р.
7. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визначення його банкрутом» від 22.12.2014 р. № 4212-VI.
8. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті», затверджена постановою Правління національного банку України від 21.01.2004 р. № 22.
9. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. Т.1. - К.: «Ника-Центр», 1999.
10. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. Т.2. - К.: «Ника-Центр», 1999.
11. Бланк И.А. Управление прибылью. – К.: Ника-Центр. – 2007 р. – 765 с.
12. Подольська В.О., Ярош О.В. Фінансовий аналіз. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
13. Зятківський І.В. Фінанси підприємств. – К.: Кондор, 2003.
14. Терещенко О.О. Управління фінансовою санацією підприємств; підручник / Вид. 2-е без змін. – К. – КНЕУ, 2009. – 550 с.
15. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. – К.: Ельга, Ніка-центр, 2002.
16. Фінансова звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. – 2-ге вид. – К.: Лібра, 1999.

Допоміжні

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991р.
3. Методика поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств і організацій, затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 21.03.1997 р.

Методичне забезпечення

Фінанси підприємств: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни студентів спеціальності 8.18010016 «Бізнес-адміністрування» / уклад. Омельченко Л.С. - Маріуполь, ПДТУ.2014.-24 с.

Фінанси підприємств: методичні вказівки для практичних занять для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит, спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 8.18010016 «Бізнес-адміністрування» всіх форм навчання / уклад. Омельченко Л.С. - Маріуполь, ПДТУ.2017.-25 с.

Інформаційні ресурси

4. Державна служба статистики України : офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс] : [Сайт]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Міністерства фінансів України : офіційний сайт Міністерства фінансів [Електронний ресурс] : [Сайт]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] : [Сайт]. – Режим доступу : <http://kmu.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]: [Сайт]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>
8. Національний банк України [Електронний ресурс]: [Сайт]. – Режим доступу : <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
9. Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]: [Сайт]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>
10. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: [Сайт]. <http://rada.gov.ua/>.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ»

Тема 1. Страховий захист, функції і принципи страхування, його інвестиційний аспект.

Страховий захист і його місце в управлінні ризиками. Сутність, функції, принципи страхування. Роль страхування в ринковій економіці. Закон України «Про страхування». Стихійне лихо. Нещасні випадки. Історія страхування. Ризикова функція страхування.

Тема 2. Функція створення і використання страхових резервів.

Функція заощадження коштів. Превентивна функція. Вільний вибір страховика і виду страхування. Страховий інтерес. Максимальна сумлінність. Франшиза. Суброгація. Контрибуція. Перестраховування. Роль страхування в ринковій економіці.

Тема 3. Класифікація страхування.

Поняття класифікації, її ознаки. Класифікація страхування за різними ознаками. Класифікація за історичною ознакою. Класифікація за економічними ознаками. Класифікація за юридичними ознаками. Класифікація страхування за об'єктами. Системи страхової відповідальності. Система дійсної вартості. Система граничного відшкодування. Майнове страхування. Обов'язкове і добровільне страхування.

Тема 4. Страхові ризики і їх оцінка.

Поняття ризику, основні характеристики. Класифікація ризиків. Природне походження ризиків. Антропогенні ризики. Ризик – менеджмент у страхуванні. Оцінка ризику.

Тема 5. Страховий ринок.

Страховий ринок України. Види страхових компаній, порядок їх створення і діяльність в Україні. Посередники страхового ринку. Страховий брокер. Актуарій. Аварійний комісар. Сюрвейєр. Диспашер.

Тема 6. Організаційна структура страхової компанії.

Принцип лінійного підпорядкування. Принцип функціонального підпорядкування. Принцип лінійно – штабного підпорядкування. Філія страховика. Централізована система. Децентралізована система. Представництво страховика. Органи управління страховою компанією. Наглядова рада. Правління страхової компанії. Голова правління. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. Реалізація страхових послуг.

Тема 7. Державне регулювання страхової діяльності.

Правове забезпечення страхування. Закон про страхування. Органи нагляду за страховою діяльністю, їх функції. Напрямки страхового нагляду. Взаємовідносини

страховики і держави. Гарантії прав та законних інтересів страховиків. Взаємовідносини страховика та держави, страховика та страхувальника.

Тема 8. Страхування життя, його види.

Страхування від нещасних випадків і медичне страхування. Страхування дітей. Страхування до вступу в шлюб (весільне). Страхування додаткової пенсії. Страхування ренти і пенсій. Індивідуальне колективне добровільне страхування від нещасних випадків. Обмеження страхування. Групи ризику страхування. Порядок проведення страхових виплат. Добровільне медичне страхування.

Тема 9. Страхування майна юридичних осіб.

Страхування майна на випадок вогню, стихійного лиха та крадіжки. Страхова сума. Порядок укладання і припинення дії договору страхування. Пільги. Зобов'язання сторін. Визначення збитку і страхового відшкодування. Особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств. Визначення збитку і страхового відшкодування.

Тема 10. Перестраховання та співстрахування.

Перестраховання, його сутність. Оригінальна комісія. Перестраховальна комісія. Форми проведення перестраховальних операцій. Співстрахування, його механізм.

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика.

Доходи страховика. Доходи від страхової діяльності. Страхова сума. Страховий тариф. Структура страхового тарифу. Витрати страхової компанії. Аквізиційні витрати. Інкасаційні витрати. Ліквідаційні витрати. Прибуток страховика. Прибуток від страхової діяльності. . Оподаткування страхових компаній. Схема оподаткування валового доходу та прибутку страховиків.

Тема 12. Фінансова надійність страховика.

Поняття фінансової надійності. Вільні резерви. достатність страхових резервів. Страхові резерви. Технічні резерви. Система технічних резервів, згідно з директивами ЄС. Інвестиційна політика страховика. Оцінка платоспроможності страховика.

Контрольні питання

1. Сутність та необхідність страхового захисту в країні з ринковою економікою.
2. Історія виникнення страхового захисту.
3. Функції, принципи і роль страхування у суспільному житті країни з ринковою економікою.
4. Поняття класифікації, класифікація за різними ознаками.
5. Сутність класифікації та її критерії.
6. Форми страхування, їх характеристика.

7. Страховий ринок України.
8. Види страхових компаній, порядок їх створення і діяльність в Україні
9. Посередники страхового ринку
10. Організаційна структура страхової компанії
11. Органи управління страховою компанією
12. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні
13. Реалізація страхових послуг
14. Системи організацій роботи страхових компаній з філіями
15. Функції представництва страховика. Функції страхових агенцій.
16. Роль реклами у розповсюдженні страхових продуктів
17. Сутність маркетингу, його роль у страхуванні.
18. Страховий ринок України, його інфраструктура та функції.
19. Роль маркетингу у розвитку страхових послуг на страховому ринку України.
20. Дати характеристику страхового ринку України
21. Функції прямих та непрямих страхових посередників
22. Правове забезпечення страхування
23. Взаємовідносини страховика і держави
24. Договори страхування, їх основні положення. Принципи і форми укладення страхових стосунків суб'єктів угод
25. Регуляція міжнародних зв'язків. Принципи і шляхи інтеграції страхового ринку України у світовий простір
26. Роль Департаменту фінансових установ та ринків у регулюванні страхового ринку України
27. Страхування життя, його види
28. Страхування ренти і пенсій
29. Змішане страхування життя
30. Страхування від нещасних випадків, його види та форми
31. Медичне страхування. Обов'язкове медичне страхування
32. Джерела фінансування охорони здоров'я.
33. Обов'язкове та добровільне медичне страхування, їх особливості
34. Страхування майна на випадок вогню, стихійного лиха та крадіжки
35. Страхування майна юридичних осіб
36. Порядок укладання і припинення дії договору страхування.
37. В чому полягає мета страхової оцінки у разі страхування майна.
38. Як обчислюють суму страхового відшкодування?
39. Яким чином визначають збиток та страхове відшкодування у разі майнового страхування?
40. В чому полягають особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств.
41. Визначить страхові ризики у разі страхування майна сільськогосподарських підприємств.
42. Яким чином здійснюється страхування сільськогосподарських тварин.
43. Перестраховання, його сутність
44. Методи перестраховання.
45. Основні форми перестраховувального захисту

46. Співстрахування, його механізм
- 47 Доходи, витрати і прибуток страховика
- 48 Структура страхового тарифу
49. Витрати страхової компанії
50. Прибуток страховика
- 51 Схема оподаткування валового доходу та прибутку страховиків
52. Фінансова надійність страховика
53. Страхові резерви
54. Інвестиційна політика страховика
55. Оцінка платоспроможності страховика

Рекомендовані інформаційні джерела

Базові:

1. Ткаченко Н.В. Страхування. Практикум: Навчальний посібник. – К.: Ліра – К, 2009. – 310с.
2. Страхування: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. – Вид. 3 – е, без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 604 с.
3. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. - К.: Тов. "Знання", КОО, 2007. - 216с. 2.
4. Внукова Н.Н. Практика страхового бізнесу. - К.: Либра, 2014. - 75 с.
5. Воблый К.Г. Основы экономики страхования. - М.: АНКИЛ, 2013.- 226 с.
6. Ефимов С.А. Деловая практика страхового агента и брокера: Учебное пособие.-М.: Страховой полис ЮНТНН, 2012.-416с.
7. Ефимов С.Л. Энциклопедический словарь. Экономика и страхование. -К.: Церих-ПЭЛ, 2010, - 528 с.
8. Журавлёв Ю.М. Словарь-справочник терминов по страхованию и перестрахованию. - К.: АНКИЛ, 2002. - 175 с.
9. Журавлёв Ю.М., Секерж И.Г. Страхование и перестрахование: теория и практика. - К.: АНКИЛ, 2003. - 184 с.
10. Законодавство України про страхування //Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - К.: Юрінком, 2014. - 368 с.
11. Заруба О.Д. Страхова справа: Підручник.-К.: Знання, 2013. - 321 с.
12. Клапків М.С. Кредитно-страховий альянс. - Тернопіль: Збруч, 2014. - 135с.
11. Орланюк-Малицкая Л.А. Платежеспособность страховой организации.-М.: АНКИЛ, 2004. - 56 с.
13. Страхування: Підручник/За ред. Осадця С.С. - К.: КНЕУ, 2012. -526 с.

Допоміжна:

14. Александров А.А. Страхование. - К.: Приор, 2008. - 386 с.
15. Александрова Т.Г., Мещерякова О.В. Коммерческое страхование: Справочник. - К.: Ин-т новой экономики, 2006. - 254 с.

16. Амоша А.И. Дифференциация тарифных ставок обязательного государственного страхования. - Донецк: ИЭП, 2004. - 40 с.
17. Базилевич В.Д. Страховий ринок: Навч. посібник. - К.: КДТЕУ, 2008. -205с.
18. Вітлінський В.В., Наконечний С.І. Ризик у менеджменті - К.: Борисфен,2006.
19. Заруба О.Д. Основи страхування: Посібник. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 2005. - 180 с. 18.
20. Заруба О.Д. Основи фінансового аналізу та менеджменту. - К.: Пошук, 2011.-205с.
21. Біла С. Структурна політика в системі державного регулювання трансформаційної економіки : монограф. / С. Біла. - К. : Вид-во УАДУ, 2001. – 408 с.
22. Бочан І. О. Глобальна економіка : підручник / І. О. Бочан, І. Р. Михасюк. – К. : Знання, 2007. – 403 с.
23. Державне управління : навч. посіб. / за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2014. – 342 с.
24. Дідівська Л. І. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / Л. І. Дідівська, Л. С. Головка. – К. : Знання, 2012. – 213 с.

Методичне забезпечення:

1. «Страховання» [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Страховання» для студентів напряму підготовки: 6.030508 «Фінанси і кредит», / уклад. Л.Ю. Лактіонова. – Маріуполь : ПДТУ, 2013. – Режим доступу : <http://mo.pstu.edu/>
- 2.“ Страховання ” [Електронний ресурс] : методичні вказівки до виконання практичних занять для студентів напряму підготовки 6.030601“ Менеджмент ” / уклад. Н.Г.Мандра – Маріуполь : ПГТУ, 2015. – Режим доступу: <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/2106/>
- 3.“ Страховання ” [Электронный ресурс] : методичні вказівки для самостійної роботи студентів напряму підготовки 6.030601 “ Менеджмент ” / уклад. Н.Г. Мандра – Маріуполь : ПГТУ, 2015. – Режим доступу: <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/2106/>

Інформаційні ресурси:

- 1.Державна служба статистики України : офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс] : [Сайт]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 2..Інститут громадянського суспільства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL <http://www.csi.org.ua/www/>
- 3..Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL <http://portal.rada.gov.ua/>
- 4..Міністерство економіки України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL <http://www.me.gov.ua/>
- 5..Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL <http://www.minfin.gov.ua/>
- 6..Бюджетний кодекс України // <http://www.rada.gov.ua>.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКА СИСТЕМА»

Тема 1. Еволюція банківської діяльності

Уявлення про сутність банку з позиції його історичного розвитку. Основні етапи розвитку банківської діяльності.

Перший етап розвитку банківської системи. Період зародження банків і банківської справи від античності до виникнення Венеціанського банку. Виникнення обмінних, кредитних та ощадних операцій

Другий етап розвитку банківської системи. Розвиток банківництва у середні віки. Венеціанські банки. Орден тамплієрів, як найкрупніший банк. Виникнення жирообігу.

Третій етап розвитку банківської системи. Виникнення та розвиток державних банків. Виникнення спеціалізованих банків. Виникнення депозитних операцій сучасного вигляду.

Четвертий етап розвитку банківської системи. Центральні банки. Розвиток цінних паперів. Виникнення банківської системи сучасного зразку.

Тема 2. Характеристика банківської системи, та особливості її побудови.

Визначення поняття «банківська система» та підходи до її структуризації. Основні цілі діяльності банківської системи. Функції банківської системи як самостійної економічної структури. Взаємодія банківської системи з іншими системними структурами. Типи банківських систем.

Однорівнева та дворівнева банківські системи. Переваги та недоліки кожної з них.

Специфіка характерних рис банківської системи: поєднання багатьох однотипних елементів, підпорядкованих однаковою цілям; динамічність системи, закритість системи, саморегуляція системи. Банківські системи зарубіжних країн, особливості їх побудови та функціонування.

Тема 3. Банківська система України

Формування банківської справи в Україні, основні етапи розвитку. 1 етап - 1991-1992 р.р. - перереєстрації та реорганізації. 2 етап - 1992-1993р.р. - виникнення банків "нової хвилі". 3 етап - 1994-1996 р.р. - це етап банкрутства. 4 етап 1996-1998 р.р. - стабілізація та впровадження національної валюти - гривні. 5 етап 1998 – перша фінансова криза. 6 етап 1999 – 2008 стабільність та зріст. законодавче врегулювання. 7 етап 2008-2010 друга фінансова криза. 8 етап 2011... відновлення

Розбудова національної банківської системи та законодавче підґрунтя її формування. Основні законодавчі акти банківської системи України.

Створення центрального банку України – НБУ. Повновагі НБУ, як емісійного центру. НБУ, як провідник грошово-кредитної політики держави. НБУ, як валютний орган. НБУ, як орган банківського нагляду. НБУ, як банк банків. НБУ, як банк держави. НБУ, як розрахунковий центр.

Формування другого рівня банківської системи.

Проблемні та кризові явища в банківській системі України. Стратегія розвитку банківської системи України.

Тема 4. Комерційний банк як ключова складова банківської системи.

Комерційний банк як основна ланка банківської системи: сутність, цілі та принципи діяльності в умовах ринкової економіки. Базові операції комерційних банків. Головна мета роботи банку. Функції та завдання їх діяльності.

Види комерційних банків, порядок створення і організаційна структура. Класифікація банків за формою власності; організаційно-правовою формою; масштабом діяльності; структурною будовою; наявністю філій; розміром; належністю капіталу; обсягом та різноманітністю здійснюваних операцій; розміром активів. Мали, середні, великі та найбільші банки, їх роль та особливості функціонування. Спеціалізовані банки, їх види та особливості діяльності.

Тема 5. Сутність та основні принципи здійснення банківських операцій.

Банківські операції: класифікація та принципи проведення.

Характеристика пасивних банківських операцій. Склад і структура ресурсів комерційних банків. Власні та залучені ресурси, їх економічна характеристика. Капітал банку, його структура і формування. Статутний фонд, резервний фонд, спеціальні фонди, прибуток. Операції, пов'язані з формуванням ресурсів банку.

Характеристика активних банківських операцій. Встановлення відповідності активних та пасивних операцій.

Характеристика комісійно-посередницьких операцій банку. Види комісійних операцій.

Тема 6. Кредитно-інвестиційна діяльність комерційних банків.

Принципи банківського кредитування. Економічна основа банківського кредиту.

Кредитні операції в структурі банківських активів. Суб'єкти кредитних відносин. Види банківських кредитів та їх класифікація.

Інвестиційна діяльність комерційних банків. Види інвестицій. Цілі інвестування. Інвестиційні ризики.

Банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності. Основні способи фінансування зовнішньоекономічної діяльності. Формування відсоткової ставки за іноземними кредитами.

Тема 7. Організація міжбанківських розрахунків.

Кореспондентські відносини між банківськими установами. Система електронних міжбанківських розрахунків. Здійснення міжбанківських розрахунків через прямі кореспондентські відносини.

Загальні принципи організації системи міжбанківських розрахунків. Моделі міжбанківських розрахунків. Їх переваги та недоліки.

Система електронних платежів НБУ. Структура і моделі функціонування.

Тема 8. Макроекономічні засади функціонування банківської системи.

Учасники процесу створення грошей. Вплив центрального банку на пропозицію грошей. Мультиплікативне розширення депозитів. Мультиплікативне згорання депозитів. Модель попиту на гроші для економічного агента - товаровиробника.

Грошова база, контроль за нею з боку центрального банку. Грошові мультиплікатори. Аналіз поведінки вкладників та банків як факторів впливу на пропозицію грошей.

Порядок ведення емісійних операцій. Організація касової роботи. Організація роботи з готівкою в комерційних банках. Система контролю справжності грошових знаків і монет. Система безпечної роботи з готівкою в установах банків. Прогнозування грошової емісії та потреби в готівці.

Макроекономічна рівновага та макроекономічна нестабільність.

Механізм грошової трансмісії: теоретичні аспекти, канали впливу на економічну діяльність, їх дієвість в Україні.

Тема 9. Економічний аналіз діяльності банку та оцінка його фінансового стану.

Аналіз банківської діяльності – принципи, методи, органи виконання. Інформаційна база аналізу банківської діяльності.

Аналіз власного капіталу банку. Методи, нормативи, коефіцієнти.

Аналіз зобов'язань банку. Методи, нормативи, коефіцієнти.

Аналіз активів банку. Методи, нормативи, коефіцієнти.

Оцінка результатів діяльності та фінансового стану банку.

Тема 10. Регулювання діяльності банків.

Економічна сутність та необхідність регулювання банківської діяльності банків. Чинники, що визначають необхідність створення державної системи банківського регулювання. основні завдання системи банківського регулювання.

Державна реєстрація банків. Ліцензування банківської діяльності. Види операцій, що підлягають ліцензуванню.

Установлення економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність. Вимоги до банків щодо формування резервів на покриття ризиків від проведення активних операцій.

Відповідальність банків за порушення економічних нормативів діяльності.

Тема 11. Банківський нагляд.

Організація системи банківського нагляду в системі НБУ та світовий досвід. Мета та сфера банківського нагляду. Нормативні акти НБУ, що регламентують діяльність банківського нагляду. Резерви забезпечення ризиків. Форми здійснення наглядових та регулятивних функцій. Ступені контролю.

Організація безвиїзного та виїзного нагляду та процесу інспектування банків.

Рейтингове оцінювання діяльності комерційних банків

Застосування заходів впливу до банківських установ при порушенні банківського законодавства.

Контрольні питання

1. Становлення банківської діяльності та особливості банківських операцій в античності і середніх віках .
2. Розвиток банківської діяльності в ХІХ столітті. Поява банків сучасного типу.
3. Прояв властивостей однорідності , динамічності та закритості в рамках банківської системи
4. Однорівнева банківська система . Історичний аспект і умови існування
5. Принципи побудови дворівневої банківської системи . Функції банків верхнього і нижнього рівнів .
6. Моделі організації взаємодії банківської системи і держави.
7. Трансформаційна функція банківської системи
8. Формування банківської системи України і основні етапи її розвитку
9. Вплив зовнішніх фінансових криз на банківську систему України
10. Особливості функціонування другого рівня банківської системи України
11. Базові операції комерційних банків та їх взаємозв'язок
12. Особливості функціонування спеціалізованих банків
13. Функції комерційних банків в ринковій економіці
14. Основна мета діяльності комерційних банків та способи її досягнення
15. Класифікація банків за наявністю філій. Типи банківських мереж та їх приклади в Україні
16. Класифікація банків за розміром. Критерій розбиття банків на групи і особливості різних груп в банківській системі України .
17. Переваги та недоліки діяльності універсальних банків в Україні і в розвинених ринкових країнах .
18. Переваги та недоліки діяльності спеціалізованих банків в Україні і в розвинених ринкових країнах .
19. Особливості діяльності інвестиційних банків
20. Державні комерційні банки в Україні . «Старі» державні банки і банки «нової хвилі».
21. Сутність і класифікація банківських операцій
22. Порівняльний аналіз операцій з формування кредитних ресурсів банку .
23. Види банківських резервів і особливості їх формування
24. Принципи банківського кредитування та особливості їх застосування при аналізі кредитної діяльності сучасних банків
25. Порівняльний аналіз кредитної та інвестиційної діяльності комерційних банків
26. Аналіз структурних особливостей кредитного портфеля банківської системи України
27. Сутність інвестиційної діяльності банків . Класифікація інвестицій
28. Особливості інвестицій в цінні папери
29. Ризики банківських інвестицій
30. Міжнародна кредитна діяльності українських банків . Основні види

- операцій , партнери , формування вартості кредиту.
31. Операції відкриття та використання банками кореспондентських рахунків .
 32. Передавальні механізми в економіці та їх особливості в українських умовах
 33. Напрями аналізу власного капіталу банку
 34. Напрями аналізу пасивів банку
 35. Напрями аналізу активів банку
 36. Напрями аналізу фінансових результатів банку
 37. Нормативні вимоги НБУ до капіталу банку , їх сутність і методи розрахунків .
 38. Нормативні вимоги НБУ до ліквідності активів банку , їх сутність і методи розрахунків .
 39. Нормативні вимоги НБУ , щодо кредитних ризиків банку , їх сутність і методи розрахунків .
 40. Показники ефективності діяльності комерційного банку , їх сутність і методи розрахунків .

Рекомендовані інформаційні джерела

Базові:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121–III від 07.12.2000р. / Відомості Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua
2. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №29. – Ст. 238.
3. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року N 2664-III // Відомості Верховної Ради України. –2002. – №1. – Ст.1.
4. Баленчук П. Д. Банківське право: українське та європейське: навч. посібник / П. Д. Біленчук, О. Г. Диннік, І. О. Лютий, О. В. Скороход; [За ред. П. Д. Біленчука]. – К.: Атіка, 1999. – 400 с.
5. Вовчак, О.Д. кредит і банківська справа : [підручник] / О.Д. Вовчак, Н.М. Рудишин, Т.Я. Андрейків. – К.: Знання, 2008. – 564 с.
6. Кириченко О.А. Банківський менеджмент / Кириченко О.А., Гіленко І.В., Роголь С., Сиротян С.В., Немой О. : [навч. посіб.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 438 с.
7. Костюченко О.А. Банківське право: Банківська система. Національний банк. Банківський нагляд: [підручник] / О.А. Костюченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 416 с.
8. Петрук О.М. Банківська справа / [за ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця] : [навч. посіб.]. – К.: Кондор, 2009. – 464 с.
9. Петрук О. М. Банківські операції : [підручник]. / А.М.Мороз, М.І.Савлук, М.Ф.Пуховкіна та ін.; [За ред. д-ра економ. наука, проф. А.М.Мороза]. – К. : КНЕУ, 2000. – 384 с.

10. Реверчук С.К. Банківська система [підручник] – Львів, «Магнолія 2006», 2013. – 400 с.

Додаткові:

11. Білуха Т. М. Фінансовий контроль : теорія, ревізія, аудит / Білуха Т. М., Микитенко Т. В. – К. : Українська академія оригінальних ідей. – 2006. – 888 с.
12. Вовчак О.Д. Банківська інвестиційна діяльність в Україні / [монографія]. – Львів: Вид-во Львів. комерційної академії, 2005. – 544 с.
13. Вовчак О.Д., Руцишин Н.М. Банківська справа: [навч. посібник]. - Львів: „Новий Світ – 2000”, 2008. – 560с.
14. Вовчак О.Д., Скаско О.І., Стасів А.М. Банківський нагляд. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2005. – 472с.
15. Вовчак О.Д., Шпаргало Г.Є., Андрейків Т.Я. Платіжні системи. - К.: Знання, 2008. – 247с.
16. Петрук О. М. Фінансово-банківська статистика : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / П. Г. Вашків, П. І. Пастер, В. П. Сторожук, Є. І. Ткач. – К. : Либідь, 2007. – 512с.
17. Адамик Б.П. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Підручник. - Тернопіль: "Карт-бланш", 2007.- 393 с.
18. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Підручник / За ред. д-ра. екон. наук, проф. А. М. Мороза, канд. екон. наук, доц. М. Ф. Пуховкіної. К.: Вид-во КНЕУ, 2005. — 556 с.
19. Минц А.Ю. Конспект лекцій «Банківська система» Сайт ПГТУ 2014
20. Хаджинова Е.В. Конспект лекцій «Денежно-кредитные системы зарубежных стран» Сайт ПГТУ 2007

Методичне забезпечення

21. Банківська система [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Банківська система» для студентів напряму підготовки: 6.030508 «Фінанси і кредит» всіх форм навчання / уклад. О.Ю. Мінц. – Маріуполь : ПДТУ, 2015. – Режим доступу : <http://ds.pstu.edu/course/view.php?id=40334>
22. Банківська система [Електронний ресурс] : методичні вказівки до підготовки к практичним заняттям студентів з навчальної дисципліни «Банківська система» для студентів напряму підготовки: 6.030508 «Фінанси і кредит» всіх форм навчання / уклад. О. Ю. Мінц. – Маріуполь : ПДТУ, 2015. – Режим доступу:
23. Банківська система [Електронний ресурс] : методичні вказівки до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Банківська система» для студентів напряму підготовки: 6.030508 «Фінанси і кредит» всіх форм навчання / уклад. О. Ю. Мінц. – Маріуполь : ПДТУ, 2015. – Режим доступу:

Інформаційні ресурси:

24. <http://mo.pstu.edu/> (методичне забезпечення ДВНЗ «ПДТУ»).
25. <http://ds.pstu.edu/> (матеріали дистанційної освіти ДВНЗ «ПДТУ»).
26. www.ru.wikipedia.org (Свободная энциклопедия).
27. www.rada.gov.ua (Законодавчи акти).

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

Тема 1. Податки в економічній системі держави

Сутність податків. Становлення і розвиток оподаткування. Визначення податків. Функції податків. Податки як джерело формування доходів бюджету. Регулююча функція. Основні напрямки регулювання економіки через податки. Види податків. Елементи оподаткування: суб'єкт, об'єкт, джерело і одиниця оподаткування, ставка оподаткування. Методи побудови податкових ставок. Тверді та процентні ставки. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні, регресивні. Класифікація податків, її ознаки. Прямі і непрямі податки, загальнодержавні і місцеві, податки на доходи, капітал і споживання.

Тема 2. Наука про податки як складова фінансової науки

Зародження та розвиток науки про податки в різних економічних школах: англійській, німецькій, шведській, австрійській, італійській та ін. Принципи оподаткування. Чотири принципи оподаткування А. Сміта. Принципи обкладання податками А. Вагнера. Необхідність і зміст принципів справедливості, рівності, обов'язковості, стабільності, економічної обґрунтованості та доступності. Еволюція теорії оподаткування та теорія суспільних благ. Оподаткування як фіскальне ціноутворення на суспільне благо.

Тема 3. Податкова система і податкова політика

Теоретичні засади побудови податкових систем. Принципи побудови та критерії оцінки податкових систем. Сучасні податкові системи, їх загальна характеристика. Податкова політика держави та її напрямки. Податкова політика в державному регулюванні економіки. Основні етапи становлення податкової системи України. Склад та структура податкової системи України. Види податків, їх класифікація. Платники податків: їх права та обов'язки. Законодавчо-нормативні акти, що регламентують оподаткування в Україні.

Тема 4. Податкові системи зарубіжних країн

Загальна характеристика податкових систем з ринковою економікою. Податкова система США: склад та структура податкової системи, види та форми оподаткування. Податкова система Німеччини: особливості її побудови та розвитку. Податкова система Франції. Податкова система Великобританії. Податковий федералізм в розвинутих країнах. Податкова система Росії.

Тема 5. Інтеграція податкової системи України до європейського економічного простору

Необхідність і суть інтеграції податкових систем у сучасному глобальному середовищі. Гармонізація податкових систем країн-учасниць ЄС. Створення митних союзів. Гармонізація непрямого оподаткування. Розробка узгодженої податкової політики в ЄС. Основні проблеми гармонізації оподаткування в Україні відповідно до умов у ЄС.

Тема 6. ПДВ

Платники податку. Ставки податку: базова та пільгова. Об'єкт оподаткування і порядок його визначення. Оподатковуваний оборот. Порядок обчислення ПДВ: податковий кредит, податкове зобов'язання. Порядок відшкодування ПДВ з бюджету. Пільги з податку, їх економічний зміст. Строки сплати і податковий вексель.

Тема 7. Акцизний податок

Акцизний податок як непрямий податок. Платники і об'єкти. Види ставок та їх характеристика. Обчислення сум акцизного податку. Порядок і строки сплати. Оподатковуваний оборот. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Акцизні марки.

Тема 8. Мито

Мито і його види. Митна вартість як основа оподаткування митом. Ставки мита та їх різновиди; адвалорні, специфічні та комбіновані, повні, пільгові преференційні. Єдиний митний тариф. Методи визначення митної вартості. Бюджетне значення мита. Порядок обчислення мита.

Тема 9. Податок на прибуток підприємств

Податок на прибуток підприємств і його роль у формуванні доходів бюджету. Платники, об'єкт та ставки, Механізм розрахунку податку на прибуток, Валовий дохід. Скоригований валовий дохід. Склад валових витрат виробництва та обігу. Норми амортизації. Операції особливого виду та їх оподаткування. Пільги та строки сплати. Відповідальність за порушення Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств".

Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб

Принципи оподаткування доходів фізичних осіб. Елементи податку: платники, об'єкт та ставки. Види та порядок розрахунку соціальних пільг з податку. Оподаткування різних видів доходів. Особливості оподаткування доходів, одержаних нерезидентами. Сутність податкового кредиту. Структура видатків, що включаються до податкового кредиту фізичної особи. Оподаткування доходів, одержаних від здійснення підприємницької діяльності.

Тема 11. Вплив внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на доходи платників

Сутність зборів на соціальне страхування та їх види. Розмір заробітку, на який нараховуються страхові внески. Порядок нарахування та сплати суми страхових зборів до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням, до Фонду загальнообов'язкового державного страхування на випадок безробіття, на соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, Розмір максимальної заробітної плати на яку нараховуються внески на соціальне страхуван-

ня. Джерела та ставки зборів на соціальне страхування з роботодавців та працівників. Відповідальність та контроль за правильністю сплати зборів.

Тема 12. Податки на власність

Податок з власників транспортних засобів. Світовий досвід оподаткування нерухомості, майна і землі. Перспективи розвитку оподаткування власності в Україні. Податок на нерухомість: доцільність введення і особливості обрахунку.

Тема 13. Плата за ресурси та послуги

Плата за землю в Україні. Плата за лісові ресурси. Плата за воду. Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Держбюджету. Рентна плата за нафту і газ, що видобуваються на території України. Держмито.

Тема 14. Загальнодержавні податки та збори

Необхідність, сутність загальнодержавних податків і зборів, сплачуваних суб'єктами підприємницької діяльності. Податок на прибуток підприємств; податок на доходи фізичних осіб; податок на додану вартість; акцизний податок; екологічний податок; рентна плата; мито.

Тема 15. Місцеві податки і збори

Необхідність, сутність та види місцевих податків і зборів, сплачуваних суб'єктами підприємницької діяльності. Обов'язкові місцеві податки і збори, які повинні запроваджуватися органами місцевого самоврядування за наявності об'єктів оподаткування. Склад місцевих податків: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки Єдиний податок. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір.

Тема 16. Податковий процес та контроль

Організаційні основи і принципи податкового процесу. Правові засади організації податкової служби і податкова робота. Організаційна структура та функції органів державної податкової служби. Можливості апеляції і оскарження дій податкових органів. Податковий контроль в умовах трансформації економіки. Відповідальність за ухиляння від сплати податків.

Контрольні питання

1. Розвиток податкової системи України.
2. Податкова політика України в сучасних умовах.
3. Економічна сутність і функції податків.
4. Податки в ринковій економіці, їх роль і значення.
5. Класифікація податків.
6. Прямі і непрямі податки і збори, їх особливості.

7. Організація податкової роботи в Україні. Роль, завдання і функції фіскальної служби.
8. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення податкового законодавства.
9. Загальнодержавні податки і збори, їх роль, значення і порядок сплати.
10. Місцеві податки і збори, їх роль, значення і порядок сплати.
11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
12. Оподаткування доходів фізичних осіб.
13. Податок на додану вартість, його значення і порядок сплати.
14. Податок на прибуток, його економічний зміст. Порядок числення і сплати.
15. Акцизний податок і порядок його сплати.
16. Джерела сплати податкових платежів суб'єктами господарювання.
17. Майнове оподаткування і його значення в сучасних умовах. Види майнового оподаткування.
18. Податковий Кодекс України з доповненнями і змінами затверджені 24.11.2016 р. № 812 - VIII.
19. Єдиний податок. Платники податку і умови переходу на єдиний податок.
20. Порядок нарахування і внесення обов'язкових платежів на соціальні заходи.

Рекомендовані інформаційні джерела

Базові

1. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2014, N 13-14,
2. Білик Н. Д., Золотько І. А. Податкова система України: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни — К.: КНЕУ, 2013. — 198 с.
3. Буряковский В. В. и др. Налоги: Учебное пособие.— Днепропетровск: Пороги, 2014.- 230 с.

Допоміжні

4. Король В., Довгалюк В., Ярмоленко Ю. Оптимізація податкових перевірок як механізм удосконалення повернення ПДВ експортерам // Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал: «Підприємництво, господарство і право». — К., ТОВ «Гарантія» 2014 р. № 10, С. 12—17.
5. Все про податки: Довідник / М. Я. Азаров, В. Д. Кольга, В. А. Онищенко. — К.: Експерт-Про, 2014. — 490 с.
6. Довгалюк В. І. Методичні вказівки до семінарських і практичних занять з дисципліни «Податкова система» (для студентів спеціальності «Фінанси», денної форми навчання). Хмельницький: ПВНЗ «Хмельницький економічний університет». — 2013. — 48 с.
7. Довгалюк В. І. Податковий аудит: контролюючі органи та види перевірок — Хмельницький НВП «Ев-ріка» ТОВ, 2014. — С. 44

8.Золотько І. А. Податкова система: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2014. — 200 с.

9.Методичні вказівки для практичних та семінарських занять з курсу «Податковий менеджмент» (для студентів спеціальності «Фінанси» денної форми навчання) / Ю. Ю. Ярмоленко. — Хмельницький: ХЕУ. — 2013. — 84 с.

10.Нечай Н. В. Подушний податок: історія введення // Вісник податкової служби України. — 2013. — № 4. — С. 62—63.

11.Нечай Н. В. Податкова система в період нової економічної політики 1921—1924 рр. // Вісник податкової служби України.— 2013.— №38. —С. 57—60.

12.Онщенко В. А. Податковий контроль (основи організації).— К.: Ред. журн. «Вісник податкової служби України», 2013. — 432 с.

13.Суторміна В. М., Федосов В. М., Андрущенко В. Л. Держава — податки, бізнес (із світового досвіду фіскального регулювання економіки). — К: Либідь, 2012. — 328 с.

Методичне забезпечення

14.Податкова система [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Податкова система» для студентів напряму підготовки: 6.030509 «Облік і аудит всіх форм навчання» / уклад. О.Ю. Лактіонова. — Маріуполь: ДВНЗ ПДТУ, 2015.

15. Податкова система [Електронний ресурс] : методичні вказівки до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Податкова система» для студентів напряму підготовки: 6.030509 «Облік і аудит всіх форм навчання» / уклад. О.Ю. Лактіонова. — Маріуполь : ДВНЗ ПДТУ, 2015. — 44 с.

16. Податкова система [Електронний ресурс] : методичні вказівки до підготовки к практичним заняттям студентів з навчальної дисципліни «Податкова система» для студентів напряму підготовки: 6.030509 «Облік і аудит» всіх форм навчання / уклад. О.Ю. Лактіонова. — Маріуполь : ДВНЗ ПДТУ, 2015. — 17 с.

Інформаційні ресурси

17.Державна служба статистики України : офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс] : [Сайт]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

18.Міністерства фінансів України : офіційний сайт Міністерства фінансів [Електронний ресурс] : [Сайт]. — Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>

19.Официальный сайт Европейского Союза [Электронный ресурс] : [Сайт]. — Режим доступа : <http://www.europa.eu.int>

20.Офіційний сайт Верховної Ради [Електронний ресурс] : [Сайт]. — Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>

21.Офіційний сайт ГАТТ/СОТ [Електронний ресурс] : [Сайт]. — Режим доступу : <http://www.gatt.org/>